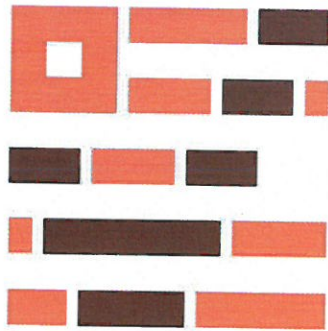

**KNJIŽNICA
VELENJE**

PROGRAM DELA ZA LETO 2024

Velenje, december 2023

KAZALO VSEBINE

I. UVOD	6
II. TEMELJNI CILJI IN USMERITVE V LETU 2024.....	7
III. ORGANIZACIJA DELA, IZOBRAŽEVANJE, MENTORSTVO	7
IV. DELO Z UPORABNIKI	8
V. NABAVA, OBDELAVA IN PRIPRAVA GRADIVA	10
VI. INFORMATIKA.....	14
VII. PRIREDITVE/RAZSTAVE/DOGODKI/PROMOCIJA	15
1. Pristop do prireditvev/razstav dogodkov.....	15
Prireditve v Mestni knjižnici Velenje.....	16
Prireditve v Mestni knjižnici Šoštanj	17
Prireditve v Knjižnici Šmartno ob Paki.....	18
2. Vsebinski opis dejavnosti in projektov v Knjižnici	18
VIII. DOMOZNANSTVO	21
IX. INVESTICIJE, OPREMA, VZDRŽEVANJE	23
X. SODELOVANJE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI IN PARTNERSKIMI ORGANIZACIJAMI.....	23
XI. POSEBNI PROJEKTI.....	23
Zasnova projekta razvoja robota za pomoč uporabnikom v knjižnici	24
XII. FINANČNI NAČRT.....	24
XIII. POVZETEK	25

Program dela in finančni načrt temeljita predvsem na: Zakonu o uresničevanju javnega interesa na področju kulture, Zakonu o knjižničarstvu, Pravilniku o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe, Pravilniku o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, Uredbi o osnovnih storitvah knjižnic, Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Velenje (s spremembami in dopolnitvami), Pogodbah o izvajanju knjižnične dejavnosti v občinah Šoštanj in Šmartno ob Paki, sprejetih proračunov občin Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki za leto 2024 ter oddane vloge Knjižnice Velenje na »neposredni poziv za sofinanciranje nakupa knjižničnega gradiva v splošnih knjižnicah v letu 2024« s strani Ministrstva za kulturo.

I. UVOD

Splošna knjižnica Velenje (v nadaljevanju Knjižnica) je nosilec knjižnične dejavnosti v Mestni občini Velenje ter občinah Šoštanj in Šmartno ob Paki in skladno z zakonodajo in nacionalnimi ter evropskimi smernicami skrbi za strokovno nabavo, obdelavo, hranjenje in dostopnost raznolikega kakovostnega knjižnega in neknjižnega gradiva za vse generacije. S programi in projekti razvijanja bralne kulture popularizira književnost in najrazličnejša znanja ter v srcu mest(a) ohranja svetišče knjige in informacijsko središče, ki z dostopom do urejenih kredibilnih informacijskih virov ter premišljenim programom razstav in prireditev aktivno nagovarja raznolike, starostno in strokovno profilirane, ciljne skupine uporabnikov knjižničnih storitev. Z domoznansko dejavnostjo permanentno gradi pregledno in dostopno zbirko, ki ohranja in plemeniti kolektivni spomin, razširja znanja o lokalnem okolju ter dognanja domačih ustvarjalcev in raziskovalcev približuje najširši in posameznim strokovnim javnostim.

Pravnoformalna ustanoviteljica Knjižnice je Mestna občina Velenje, z občinama Šoštanj in Šmartno ob Paki pa ima zavod sklenjeni dolgoročni pogodbi o izvajanju knjižnične dejavnosti na njunem območju. Splošna knjižnica je namreč ustanova, namenjena vsem prebivalcem območja. Po zakonu o knjižničarstvu gre za javno službo, ki jo v osnovi organizirajo in financirajo občine, država pa jo podpira pri različnih projektih in sofinancira nabavo knjižničnega gradiva. Knjižnica je namenjena vsem prebivalcem ne glede na njihovo starost, spol, izobrazbo, veroizpoved, nacionalno ali socialno pripadnost itd., in predstavlja enega stebrov lokalnega kulturnega, izobraževalnega in družabnega življenja, s splošno dostopnostjo do zbranega znanja in informacij pa vpliva tudi na gospodarski razvoj in socialno promocijo.

V letu 2022 je bil sprejet temeljni strateški dokument na področju kulture za območje Mestne občine Velenje z naslovom »Lokalni program kulture Mestne občine Velenje 2022-2028«. Na osnovi dogovorjenih prioritet znotraj tega krovnega vsebinskega dokumenta smo v Knjižnici sprejeli dokument »Strateški načrt Knjižnice Velenje 2023-2027«. V letu 2023 smo v Knjižnici začrtane strateške cilje začeli postopoma izpolnjevati, kar bomo nadaljevali tudi v naslednjih letih.

II. TEMELJNI CILJI IN USMERITVE V LETU 2024

Nemoteno izvajanje osnovne dejavnosti, tj. koordinacija knjižnične dejavnosti na območju delovanja Knjižnice v občinah Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki.

Nadaljnje zviševanje stopnje kakovosti in neposrednega stika s člani in uporabniki Knjižnice in oblikovanje še bolj kakovostne knjižnične storitve.

Ohranjanje že ustaljenih prireditev in bibliopedagoške dejavnosti v Knjižnici.

Okrepljeno povezovanje z vsemi javnimi kulturnimi, vzgojno-izobraževalnimi in socialnimi ustanovami v lokalnem okolju ter civilno družbenimi organizacijami in posamezniki z namenom uresničevanja ciljev razvoja lokalnih skupnosti knjižničnega območja.

Nadaljnja krepitev domoznanske dejavnosti.

Ohranjanje finančne in kadrovske stabilnosti Knjižnice.

III. ORGANIZACIJA DELA, IZOBRAŽEVANJE, MENTORSTVO

Interno organizacijo dela bomo v letu 2024 postopno prilagajali sodobnim potrebam delovanja Knjižnice. V primeru dolgotrajnih bolniških izostankov bomo po potrebi zaposlovali nadomestne zaposlene delavce za določen čas. V letu 2024 predvidevamo zaposlitev štirih javnih delavcev preko programa zaposlovanja Zavoda za zaposlovanje RS. V primeru neodobrenih programov za javna dela ali neustreznih predlaganih kadrov s strani zavoda bomo potrebe nadomeščali z zaposlitvijo za določen čas. Dva strokovna delavca se bosta upokojila v začetku leta, načrtujemo nadomestno zaposlitev za nedoločen čas.

Izobraževanje za pridobitev višje ravni izobrazbe

Cilj nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev v Knjižnici je zagotavljanje strokovne usposobljenosti za opravljanje določenega strokovnega dela, podpiranje profesionalnega in strokovnega razvoja vsakega strokovnega delavca, razvoja Knjižnice ter razvoja celotnega sistema knjižničarstva v dolini in s tem povečanja njegove kvalitete in učinkovitosti.

Na podlagi zahtev Zakona o knjižničarstvu in Pravilnika o bibliotekarskem izpitu se morajo zaposleni v knjižnicah, ki opravljajo strokovno delo v knjižnicah, udeležiti enoletnega Izpopolnjevanja iz bibliotekarstva za bibliotekarski izpit (ŠPIK-B). V letu 2024 bo ena zaposlena nadaljevala z izobraževanjem in pridobila pogoje za opravljanje bibliotekarskega izpita za knjižničarko.

Dodatna izobraževanja in usposabljanja

Dodatna usposabljanja, znanje knjižničarjev, pridobljeno skozi redno šolanje in delovne izkušnje, ne zadoščajo (več) za strokovno opravljanje svojega poklica. Za čim bolj uspešno delo z uporabniki je jasno, da se morajo strokovni delavci nenehno izobraževati in skrbno slediti vsem novostim. Zato bodo zaposleni v letu 2024 sledili smernicam in novostim različnih izobraževanj, ki jih pripravljajo različne ustanove, predvsem Narodna in univerzitetna knjižnica, Inštitut informacijskih znanosti Maribor, učni center Mestne knjižnice Ljubljana. Prav tako dodatna usposabljanja in znanja v obliki seminarjev, simpozijev, tečajev in delavnic ponuja Združenje splošnih knjižnic, Zveza bibliotekarskih društev ter osrednje območne knjižnice, ki konstantno spremljajo razvoj na področju knjižničarstva.

Ta izobraževanja so praviloma cenovno dostopna, udeleževali pa se jih bomo tako, da ne bo moten redni delovni proces, ki ga bo zagotavljala zadostna kadrovska zasedba.

Usposabljanje zaposlenih za uporabo IKT v knjižnici

V zadnjih dveh letih smo izvedli obsežen projekt prenove IKT opreme. V kolikor bomo pridobili sredstva s strani Ministrstva za kulturo, bomo v letu 2024 v celoti posodobili zastarelo IKT opremo v vseh treh enotah. V Knjižnici bomo skrbeli, da bodo zaposleni seznanjeni z novostmi na področju IKT ter tudi primerno usposobljeni za uporabo te opreme. Vzpostavljeno bo poenoteno varovanje gradiva preko sistema RFID v vseh treh enotah Knjižnice. Nadaljevali bomo z izboljševanjem sistema samodejne (avtomatizirane) izposoje ter vračanjem gradiva, večino časa bomo namenili usposabljanju in pridobivanju novih znanj s tega področja. Vsi zaposleni bomo morali celovito osvojiti nove načine dela, da bo delo potekalo čim bolj optimizirano.

Mentorstvo

Pravilnik o bibliotekarskem izpitu določa večjo vlogo mentorju v knjižnici pri usposabljanju kandidata za strokovni izpit. Strokovno usposabljanje traja od šestih mesecev do enega leta; za vsakega kandidata je potrebno pripraviti Dnevnik strokovnega usposabljanja ter ga usmerjati pri izbiri teme in izdelavi pisne naloge. Izjemoma bomo izvajali tudi mentorstva študentom na študijski praksi in srednješolcem na obvezni praksi ali v sklopu obveznih izbirnih vsebin. Posodobil se bo program usposabljanja za delovno mesto, ki je namenjen predvsem uvajanju javnih delavcev v proces dela, pa tudi morebitnim izvajalcem družbeno koristnega dela, študentom, dijakom in tistim, ki so napoteni na delo v knjižnico v sklopu različnih usposabljanj in rehabilitacij (Ruj, Novus, Ljudska univerza).

IV. DELO Z UPORABNIKI

Delo z uporabniki zajema informacijsko oz. referenčno dejavnost in oskrbo z gradivom, pa tudi usposabljanje za samostojno delo s knjižničnimi viri:

1. oskrba uporabnikov z gradivom in informacijami:

- oskrba mladih bralcev z informacijami in gradivom za bralne značke, šolske referate, raziskovalne naloge ...;
- informacijska podpora rednim in izrednim študentom, udeležencem vseživljenjskega izobraževanja;
- knjižnična ponudba kot del preživljanja prostega časa: posredovanje književnih del, spoznavanje z besedno umetnostjo, omogočanje dostopa do interneta ipd.;

- koordinacija knjižnične dejavnosti: sestanek vseh knjižnic iz doline (splošna in šolske), obveščanje šolskih knjižničarjev o novostih v knjižnici, strokovnih novostih, knjižničnem gradivu – letni sestanki, elektronska pošta;
- oskrbo uporabnikov načrtujemo v podobni višini kot v zadnjih letih: 220.000, registriranih izposojenih enot oziroma 110.000 registriranih obiskov, medknjižnična izposoja: 500 enot;
- fizična dostopnost:
 - v Velenju 60 tedenskih ur (5 dni po 11 ur, sobota 5 ur), v poletnem času pa 48 tedenskih ur (2 dneva po 11 ur in 3 dnevi po 7 ur, sobota 5 ur);
 - v Šoštanju 36 tedenskih ur oz. 4 dni po 8 ur, en dan 4 ure, v poletnem času 18 ur;
 - v Šmartnem 4 dni oz. 20 ur, v poletnem času 10 ur.

2. usposabljanje bralcev in bibliopedagoške dejavnosti:

- uvažanje v svet knjig in knjižnice, v pismenost, spoznavanje z uporabnostjo različnega gradiva (branje, poslušanje, gledanje...) ipd., za izven in v sodelovanju z vrtci in šolami: organizirani ogledi, pravljичne ure ipd. V projektu Rastem s knjigo bomo izvedli okoli 40 ur za osnovno in srednješolce;
- usposabljanje uporabnikov za samostojno rabo knjižnice (tedensko 5 ur);
- usposabljanje za uporabo mrežnih servisov in drugo računalniško informacijsko opismenjevanje, razvoj elementov e-knjižnice ...

3. Izobraževanje uporabnikov

Sodobni trendi in avtomatizacija dela so olajšali marsikateri postopek dela v knjižnici. Vendar pa večina uporabnikov še vedno v veliki meri daje prednost osebnemu stiku s knjižničarji, tako pri izposoji, še posebej pa pri svetovanju.

V knjižnici je nenehno izobraževanje uporabnikov zagotovo eden od bistvenih sestavnih elementov bibliotekarskega dela. Izobraževanje se začne že v predšolskem obdobju z bibliopedagoškimi urami in predstavitvijo knjižnice najmlajšim. Osnovnošolcem in srednješolcem predstavimo knjižnico, program Cobiss, gradivo in dogodke v okviru nacionalnega projekta Rastem s knjigo. V prihodnje bomo skušali izobraževanje odraslih še bolj ciljno usmerjati v uporabo programa Cobiss (podaljšanje, rezervacija gradiva ...) ter samostojno uporabo avtomatizirane izposoje.

Knjižnica v svoje bibliopedagoške dejavnosti vključuje celotno mrežo vrtcev in šol na območju delovanja. Najavljene skupine otrok iz vrtcev popeljemo v pravljичno sobo, jim predstavimo knjižnico (prilagojeno njihovi starosti). Bibliopedagoško delo se izvaja tudi z ostalimi organiziranimi skupinami (šole, društva, evropski projekti ipd.), ki se odločijo za obisk naše knjižnice. Ponudimo jim voden ogled knjižnice ter predstavimo svoje delovanje.

Knjižnica je na razpolago različnim ciljnim skupinam prebivalstva, od otrok in mladine, do odraslih, upokojencev, brezposelnih, invalidov, starejših občanov, pripadnikov drugih kultur in jezikov. Glede na posamezne interese skupin bomo prilagajali svoje izobraževanje in usposabljanje.

Skozi celoten proces fizične odprtosti knjižnice bomo izvajali usposabljanje uporabnikov za samostojno iskanje informacij o/iz gradivu/a Knjižnice in drugem dostopnem gradivu ter za uporabo vzajemnega kataloga.

V ospredje bomo postavili usposabljanje uporabnikov za uporabo različne IKT opreme in različnih aplikacij, ki jih ponuja knjižnica. Pri tem se je najbolje izkazal individualni pristop, kjer uporabniku pomagamo, da si uredi napravo za določen servis (Moja knjižnica, e-knjige Biblos, mCobiss, zvočne knjige Audibook ipd.). S tem pristopom bomo tudi nadaljevali v naslednjem letu. Uporabnikom bomo pomagali tudi z informativnimi zloženkami, ki vsem

uporabnikom knjižnice pomagajo pri lažjem razumevanju delovanja knjižnice in njenih servisov.

V. NABAVA, OBDELAVA IN PRIPRAVA GRADIVA

Pripravo gradiva predstavljajo:

1. oblikovanje zbirke knjižničnega gradiva

- spremljanje ponudbe na trgu z upoštevanjem povpraševanja po konkretnem gradivu s strani bralcev, oskrba skupin s posebnimi potrebami in manjšinskih skupin ter z medknjižnično izposajo večkrat naročenih naslovov;
- priprava projektnih nakupov v skladu deficitarnih gradiv – kot korektiv deficitarnih gradiv oziroma medletni korektiv nabave v razmerju sklada;
- nadaljevanje načrtnega dopolnjevanja literature v tujih jezikih;
- izločanje gradiva – v letu 2023 bomo v skladu z normativi odpisali najmanj 10 % letnega dotoka gradiva, če se bo le dalo, pa bomo odpisali še več gradiva, da bomo postopoma lahko uvajali preglednejšo postavitev – manj natrpane police, več frontalne postavitve gradiva;
- posebno pozornost bomo posvetili razvoju elektronskih virov, nadaljevali bomo z izposajo e-knjig, povečali število zvočnih knjig in drugega gradiva za osebe s posebnimi potrebami;
- posebno pozornost bomo namenili novo vzpostavljeni zbirki Lažje berem.

2. obdelava gradiva: katalogizacija, inventarizacija, žigosanje, tiskanje in lepljenje nalepk s podatki o gradivu ter RFID zapisom.

3. zaščita gradiva: pred obrabo - ovijanje, restavriranje poškodovanega gradiva (vezave, nadomeščanje poškodovanih etuijev itd.) in zaščita pred krajo (RFID nalepke).

4. priprava gradiva za samodejno vračanje in izposajo gradiva: lepljenje RFID nalepk, konverzija podatkov.

5. izdelava bibliografskih zapisov

Bibliografske zapise in bibliografije raziskovalcev za zunanje naročnike, kot uslugo, izdelujemo že desetletje predvsem za Muzej Velenje in Festival (enota Galerija) Velenje, več let pa je ta usluga na voljo tudi drugim in je uvrščena na cenik.

6. nakup gradiva

Splošne strateške usmeritve

- Slediti ciljem in dejavnosti Strateškega načrta Knjižnice Velenje 2023-2027.
- Zagotavljanje novosti založniške produkcije v obsegu, kot ga predvidevajo pogoji za izvajanje knjižnične dejavnosti in/ali standardi ter strokovna priporočila za knjižnično dejavnost.
- Zagotavljanje aktualnosti knjižnične zbirke in pri tem slediti Strokovnim priporočilom in standardov za splošne knjižnice.

Strateški cilji in dejavnosti za leto 2024:

- Povečati raznovrstnost knjižnične zbirke in izvajati izbor ter nakup slovenske založniške produkcije. Uporabnikom je treba nuditi širši nabor neknjižnega gradiva, tako po formatu (fizično, spletni viri), kot tudi po predmetnosti (knjižno, neknjižno) in s tem vse bolj graditi hibridno knjižnično zbirko.
- Zagotoviti optimalno dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike in odzivnost na njihove potrebe. Potrebno je zagotavljanje optimalnega števila izvodov, upoštevati uporabnikove potrebe ter slediti trendom na področju razvoja tehnologije (novi nosilci, digitalna knjižnica).
- Izboljšati aktualnost zbirke, povečevanje letnega odpisa neaktualnega gradiva. Izboljšati je treba prilagajanje zbirke lokalnim skupnostim v krajevnih knjižnicah.
- Z doseženo opremljenostjo gradiva z RFID tehnologijo je v celoti vzpostavljen pogoj po stalnem spremljanju povpraševanja po posameznem gradivu in pravočasnem zaznavanju sprememb v potrebah uporabnikov.
- Izboljšanje upravljanja knjižnične zbirke. Zagotavljanje upravljanja knjižnične zbirke v sozvočju s knjižničnimi vlogami, povečevati odstotek gradiva, prilagojenega knjižničnim vlogam (razvoj predbralne pismenosti, bralne kulture in bralne pismenosti otrok, mladostnikov in odraslih; razvoj knjižničnega informacijskega opismenjevanja; promoviranje bralcev v vključevanje v družbeno skupnost, krepitev razvoja domoznanske dejavnosti).
- Dodajati posebne zbirke in širiti krog uporabnikov. Dopolnjevanje posebne zbirke Lažje berem, ki smo jo osnovali v letu 2022 in čim bolj vključevati tudi uporabnike s posebnimi potrebami, dopolnjevali bomo posebni zbirki Prva berila in Stripoteko ...
- V letu 2024 bomo v knjižnično zbirko umestili tudi novo posebno zbirko Robinson Crusoe, z obdelavo katere smo začeli že v letu 2023.

Prirast knjižničnega gradiva – načrtovan obseg in dostopnost v letu 2024

Obseg pridobivanja novega knjižničnega gradiva po Zakonu o knjižničarstvu načrtujemo na podlagi števila prebivalcev na območju knjižnice. Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice predvidevajo, da letni prirast knjižničnega gradiva obsega najmanj 250 novih enot na 1.000 prebivalcev, kar bi v prihodnjem letu pomenilo nakup 11.020 enot gradiva.

Na podlagi načrtov financiranja gradiva s strani Ministrstva za kulturo, s strani Občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki, kjer Knjižnica Velenje izvaja knjižnično dejavnost, za leto 2024 načrtujemo nakup pribl. 6.500 enot novega knjižničnega gradiva. Tako dosežemo prirast pribl. 147 enot gradiva na 1.000 prebivalcev. Na podlagi Strokovnih priporočil knjižnica pri izboru gradiva načrtuje prirast, ki bo v knjižnični zbirki zagotavljal 50 % naslovov strokovnega in 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Prav tako knjižnica pri izboru upošteva potrebe gradiva za otroke in mladino in zanje načrtuje prirast, ki bo v zbirki zagotavljal 30 % naslovov gradiva za otroke in mladino. Upošteva tudi potrebe in želje uporabnikov kakor tudi specifičnost okolja, v katerem opravlja svojo dejavnost.

Dostop do elektronskih virov: Knjižnica Velenje bo v letu 2024 zagotovila dostop do elektronskih virov informacij: uporabnikom knjižnice omogoča spletni dostop do enajstih podatkovnih zbirk in zbirke 3.000 elektronskih časopisov in revij. Posebno pozornost bo posvečala ponudbi e-knjig v sistemu Biblos, e-zvočnih knjig v sistemu Audibook in e-filmov v Bazi slovenskih filmov, ki nudita elektronsko gradivo na daljavo v slovenskem jeziku. Platforma omogoča knjižnici pri izboru in naročanju e-gradiva sprotno odzivanje na povpraševanje uporabnikov, ki ga spremljamo praktično vsakodnevno. Načrtujemo, da bo v letu 2024 uporabnikom Knjižnice Velenje na voljo 4.600 naslovov spletnih monografij,

zvočnih posnetkov in filmov v digitalni obliki, poizkušali pa se bomo približati načrtovanim 20 % neknjižnega gradiva v sorazmerju z ostalimi vrstami gradiva.

Serijske publikacije: Knjižnica bo v letu 2024 zagotavljala uporabo 330 naslovov serijskih publikacij, ki jih pregledujemo glede na aktualnost in morebitne ustreznejše nove naslove na trgu.

Prihodki

Vir	Prebivalci	Znesek	Fin. delež	Delež	Prirast
Skupna načrtovana sredstva občin	44.075	92.500 €			4.405
<i>Mestna občina Velenje</i>	32.162	65.000 €	0,48	0,730	3.095
<i>Občina Šoštanj</i>	8.517	22.000 €	0,16	0,193	1.048
<i>Občina Šmartno ob Paki</i>	3.396	5.500 €	0,04	0,077	262
Ministrstvo za kulturo		44.075 €	0,32		2.099
Skupaj	44.075	136.575 €	1,0	1,0	6.504

Odhodki

Namen	Št. naslovov	Št. enot	Znesek
Nakup gradiva za odrasle (70 %)	2.732	4.553	95.602,50 €
Nakup gradiva za mladino (30 %)	1.171	1.951	40.972,50 €
Skupaj	3.902	6.504	136.575,00 €

Namen	Št. naslovov	Št. enot	Znesek
Nakup gradiva stroke (50 %)	1.951	3.252	68.287,50 €
Nakup gradiva leposlovje (50 %)	1.951	3.252	68.287,50 €
Skupaj	3.902	6.504	136.575,00 €

Namen	Št. naslovov	Št. enot	Znesek
Nakup knjižnega gradiva (90 %)	3.512	5.853	122.917,50 €
Nakup neknjižnega gradiva (10 %)		650	13.657,50 €
Skupaj		6.504	136.575,00 €

Obseg nakupa po normativu

(št. preb. x 250/1000): 11.019 enot

Načrtovani obseg nakupa: 6.504 enot

Načrtovani obseg nakupa na 1000 preb.: 147,56

Načrtovana povprečna cena enote: 21,00 €

Povprečna vrednost e-knjige: 38,45 €

Povprečna vrednost zvočne knjige: 19,12 €

% MK v načrtovani ceni enote: 32,27%

Povprečna cena enote vsega gradiva: 25 €

Povprečna cena enote neknjižnega gradiva: 28 €

Naslovi Enote

Knjižnično gradivo	3.902	6.504	136.575,00 €
---------------------------	--------------	--------------	---------------------

Knjižno gradivo	3.902	5.853	122.917,50 €
<i>serijske publikacije</i>	340	525	15.000,00 €
<i>monografske publikacije</i>	3.172	5.328	107.917,50 €
<i>Gradivo za odrasle</i>	2.458	4.097	75.542,25 €
<i>Gradivo za mladino</i>	1.054	1.756	32.375,25 €
<i>Strokovno gradivo</i>	1.756	2.927	53.958,75 €
<i>Leposlovno gradivo</i>	1.756	2.927	111.892,50 €
leposlovje za odrasle	1.862	2.084	11.396,00 €
strokovne za odrasle	1.862	2.084	11.396,00 €
leposlovje za otroke in mladino	798	893	4.884,00 €
strokovno za otroke in mladino	798	893	4.884,00 €

Neknjižno gradivo			13.657,50 €
EKNJIGE	271	271	10.315,00 €
ZVOČNE KNJIGE	177	177	3.266,00 €

VI. INFORMATIKA

Delovni procesi, povezani z izposojjo knjižničnega gradiva, ki zahtevajo IKT, bodo v vseh treh enotah avtomatizirani in ustrezno pripravljeni za svoje delovanje. Pri vsakodnevem delu bomo še naprej sodelovali tudi z zunanjimi institucijami – IZUM, ARNES, Telemach, Telekom, Mega M ter Službo za informatiko MOV, ki skrbi za redno vzdrževanje IKT opreme.

Glavne naloge v letu 2024:

- postopno vključevanje vseh segmentov izposoje v novo generacijo programske opreme COBISS Lib (preklop iz hkratnega dela Cobiss3 v Cobiss Lib) v vseh treh enotah,
- začetek projekta razvoja robota za pomoč uporabnikom v Knjižnici Velenje,
- nadaljevanje optimiziranja delovnih procesov z RFID sistemom,
- skrb za vzdrževanje IKT opreme ter
- skrb za nabavo dotrajane ali uničene IKT opreme za zaposlene in uporabnike.

VII. PRIREDITVE/RAZSTAVE/DOGODKI/PROMOCIJA

1. Pristop do prireditev/razstav dogodkov

Pomemben segment celovitosti delovanja Knjižnice so njena odprtost, dostopnost in atraktivnost. Z dogodki, prireditvami, razstavami in ostalimi dogodki bomo še bolj privabljali obiskovalce v Knjižnico. Obiskovalci pa zagotovo ne bodo prišli na dogodke samo zaradi tega, ker je sicer Knjižnica varen, čist, prostoren in topel kraj, ampak jih bo treba pritegniti s privlačnimi, unikatnimi in odmevnimi dogodki, ne nujno povezanimi samo z osnovno knjižnično dejavnostjo.

Po eni strani moramo dati možnost občanom participacije na knjižničnih (samo) predstavitev, po drugi strani pa možnost predstavitve kakovostnih izvajalcev različnih žanrov.

Generalna usmeritev Knjižnice bo v letu 2024 pri organizaciji in želji po prepoznavnosti in obiskanosti dogodkov/prireditev: en osrednji dogodek v Knjižnici vsak mesec!

Sledili bomo priporočilom o minimalnem številu izvedb dejavnosti prireditev (Mestna knjižnica Velenje - 229, Mestna knjižnica Šoštanj - 44, Knjižnica Šmartno ob Paki - 16).

Tako bomo načrtovali:

- 10 osrednjih/ključnih prireditev v Mestni knjižnici Velenje,
- 4 osrednje/ključne prireditve v Mestni knjižnici Šoštanj,
- 3 osrednje/ključne prireditve v Knjižnici Šmartno ob Paki.

Ob tem in s tem ohranjamo prireditve ob dnevih, ki so za Knjižnico tradicionalno zelo pomembni, jih pa morda še nismo dovolj prepoznavno uvrstili med tiste, ki bi se v lokalnih skupnostih štele med prepoznavnejše in pomembnejše.

To so zagotovo dnevi:

- 8. 2.: Slovenski kulturni praznik (kulturni dogodek: Koncert ob soju sveč);
- 2.4.: Mednarodni dan knjig za otroke (predstavitve otroške knjige ali lutkovna predstava po knjižni predlogi); noč knjige za najstnike;
- 23.4.: Dan knjige in avtorskih pravic (Zaključek Bralne značke za odrasle, razstava in pogovor z izbranim avtorjem);
- 8.9.: Mednarodni dan pismenosti (pogovor z avtorjem ob začetku Bralne značke za odrasle);
- 20.11.: Dan slovenskih splošnih knjižnic (glasbeno-literarni večer, brezplačen vpis za nove uporabnike);
- 3.12.: Ta veseli dan kulture (predstavitve knjige ali glasbeno-literarni dogodek).

Ohranjali bomo že ustaljene prireditve in bibliopedagoško dejavnost v Knjižnici, se bomo pa med letom odločali o pogostosti dogodkov in ustreznosti/privlačnosti konkretno pripravljenih vsebin.

Prireditve v Mestni knjižnici Velenje

Prireditve za otroke in mladostnike

Pikina bralna značka (od septembra do konca avgusta, v sodelovanju s partnerskimi knjižnicami)
 Noč knjige za najstnike v aprilu
 Malha dobrih zgodb: družinsko branje, skozi vse leto
 Zabavne srede (julij in avgust)
 Otroške ustvarjalne delavnice in pravljичne ustvarjalnice
 Pravljичna angleščina
 Pravljичna joga
 Pravljичne ure
 Meditacije z medvedkom Tapkom
 Rastem s knjigo (nacionalni projekt): projekt uvajanja učencev osnovnih in srednjih šol v knjižnico, vsi sedmošolci ter dijaki 1. letnikov srednjih šol
 Cool knjiga
 Uganka meseca: namenjena posebej nižji in posebej višji stopnji osnovne šole
 Zimski in poletni počitniški kviz
 Poletje na travniku (v sodelovanju s Festivalom Velenje)
 Sejem rabljenih igrac Klic iz omare: v sodelovanju z Rotary klubom Velenje
 Filmoljubci: filmska srečanja za najstnike
 Filmska značka za najstnike
 Teden pisanja z roko v januarju
 Projekt Športajmo in berimo (v sodelovanju z Mariborsko knjižnico)
 Lego robotika (v sodelovanju z Rokom Žebovcem)
 Vrečke poletnega branja, bralni paketi ob različnih priložnostih
 Sodelovanje s CVIU: Lahko branje

Prireditve za odrasle

Predstavitve novih knjig domačih avtorjev
 Potopisni večeri
 Domoznanske prireditve ("Šaleški razgledi v živo", ciklus domoznanskih predavanj avtorjev člankov v Šaleških razgledih; izvedba humanističnega večera z relevantnim slovenskim teoretskim avtorjem)
 Predavanja s področja zdravja in kakovosti življenja, različne teme: občasno
 Pravljичni večer za odrasle (v sodelovanju s partnerskimi knjižnicami)
 Bralna značka za odrasle (od 8. 9. do 23. 4.): dva dogodka z gosti
 Moč branja: bralni krožek za odrasle
 Sončni žarek: spletni bralni klub
 Branje je potovanje: bralni krožek za priseljence (v sodelovanju z Ljudsko univerzo)
 Poezija v glasbi: glasbeno-literarni večer na prostem

Beri z nami na Velenjski plaži
 Bralne urice: branje in pogovori z oskrbovanci Doma za varstvo odraslih Velenje
 Bralna čajanka: branje in pogovori z oskrbovanci Centra starejših Zimzelen Topolšica
 Projekt Dobre knjige.si
 Rdeči baloni: mednarodni dan redkih bolezni (29. 2.) - pohod iz knjižnice po Velenju
 Knjižni sejem
 Božiček za en dan: sodelovanje v humanitarnem projektu
 Čas za knjigo
 Srečanja rodoslovcev
 Vrečke poletnega branja, bralni paketi ob različnih priložnostih
 Projekt Zelena knjižnica za zeleno pismenost (Zeliščarna, razstave, predstavitve knjig)
 Srečevanja (Hospickafe, Gobarsko društvo...)
 Medgeneracijska druženja

Razstavišča v Knjižnici

V matični knjižnici imamo šest stalnih in eno občasno razstavišče (Osrednje razstavišče, Sončna stena, Otroški oddelek, Steklена dvojčka, Mladinska soba, Domoznansko razstavišče, Promenada), vsa bomo napolnili s kakovostnimi vsebinami, prav tako bomo občasno gostili priložnostne razstave (Viki Grošelj, Rudolf Maister...). Sodelovali bomo z Vrtcem Velenje, osnovnimi in srednjimi šolami ter ostalimi zavodi in društvi, Univerzo za III. življenjsko obdobje in posamezniki.

- Osrednje razstavišče je namenjeno predvsem knjižničnim razstavam o avtorjih, knjigah in predstavitvi lokalnih društev.
- Sončna stena je namenjena predstavitvam zavodov, društev in posameznikov.
- Domoznansko razstavišče: predstavitev domoznanskih tem, avtorjev in društev.
- Otroški oddelek: predstavitev ustvarjalnosti otrok in vzgojiteljic Vrtca Velenje.
- Mladinska soba: predstavitev in ustvarjalnost OŠ in SŠ z mentorji.
- Steklена dvojčka: mesečna predstavitev bralcev oz. uporabnikov knjižnice.
- Promenadno razstavišče (velike samostoječe razstave).

Publikacije, mediji, promocija

- Obveščanje uporabnikov (mesečna zloženka, vabila, objave v medijih Naš čas, Radio Velenje, VTV, Moj radio, List občine Šoštanj, ŠOP, objave na spletni strani, družbenih omrežjih).
- Knjižne novosti (Redna tedenska rubrika v tedniku Naš čas in na spletu).
- Založniški projekti (Šaleški razgledi, Droben list).
- Knjižnica na Velenjski plaži, Kampu Velenje in knjigobežnice po krajevnih skupnostih.

Prireditve v Mestni knjižnici Šoštanj

Prireditve za otroke in mladostnike

Pikina bralna značka
 Otroške ustvarjalne delavnice in pravljичne ustvarjalnice
 Pravljичne ure
 Pravljичna joga
 Pravljичne ure

Meditacije z medvedkom Tapkom
Rastem s knjigo (nacionalni projekt)
Zimski in poletni počitniški kviz
Razstave

Prireditve za odrasle

Predstavitve novih knjig domačih avtorjev
Potopisni večeri
Domoznanske prireditve
Bralna značka za odrasle
Knjižni sejem
Božiček za en dan: sodelovanje v humanitarnem projektu
Vrečke poletnega branja, bralni paketi ob različnih priložnostih
Čas za knjigo

Prireditve v Knjižnici Šmartno ob Paki

V letu 2024 bo Knjižnica Šmartno ob Paki obeležila tri obletnice:

- 15 let odkar je v teh prostorih,
- 45 let od priključitve Knjižnice Šmartno ob Paki h Knjižnici Velenje in
- 75 let odkar je bila ustanovljena knjižnica prosvetnega društva Šmartno ob Paki.

Vse obletnice bomo primerno obeležili.

Prireditve za otroke in mladostnike

Pikina bralna značka
Otroške ustvarjalne delavnice in pravljичne ustvarjalnice
Pravljичne ure
Pravljичna joga
Rastem s knjigo (nacionalni projekt)
Zimski in poletni počitniški kviz
Razstave

Prireditve za odrasle

O Šmarčanih malo drugače
Pogovorna skupina Šmartnice
Bralna značka za odrasle
Božiček za en dan: sodelovanje v humanitarnem projektu
Vrečke poletnega branja
Čas za knjigo
Knjigobežnica

2. Vsebinski opis dejavnosti in projektov v Knjižnici

V okviru knjižnice potekajo tudi različni projekti, ki so usmerjeni k promociji bralne kulture, izobraževanja in dodatni podpori uresničevanja ciljev in poslanstva knjižnične dejavnosti.

Bibliopedagoške ure

Namenjene so prvemu stiku otrok s knjižnico in knjigo ter ozaveščanju o pomenu branja. Pri tem izvrstno sodelujemo z velenjskimi vrtci in šolami.

Pomen branja

Predstavitev pomena branja staršem predšolskih otrok. Načrtujemo v sodelovanju z Vrtcem Velenje.

Predšolska bralna značka

V sodelovanju z Vrtcem Velenje in Medobčinsko zvezo prijateljev mladine Velenje sooblikujemo seznam priporočenega gradiva za branje predšolskih otrok, ki sodelujejo v projektu Predšolska bralna značka.

Pravljичne ure in ustvarjalne delavnice

Knjižnica ima dolgoletno tradicijo pripovedovanja pravljic, ki smo jo pred nekaj leti obogatili še s pravljicami v angleškem jeziku (pravljica angleščina) ter s pravljичno jogo, ki pomeni nadgradnjo v smislu podoživljanja zgodb na drugačen, bolj dinamičen način. V ta sklop dejavnosti spada tudi Meditacija z medvedkom Tapkom ter ustvarjalne delavnice, ki spodbujajo kreativnost otrok.

Pikina bralna značka

Projekt, ki je zaživel, ko je bilo Velenje partner v programu EPK 2012. V njem sodelujejo posamezniki ter skupine osnovnih šol in vrtcev. Prav tako so se projektu pridružile splošne knjižnice iz Maribora, Ptuja, Ormoža, Lenarta, Mozirja, Slovenj Gradca ter Črnomlja.

Uganka meseca

Vsak mesec bomo tudi v prihodnje pripravljali knjižni kviz za otroke, ki se nanaša bodisi na knjižne junake bodisi na vsebino izbranih knjig.

Malha dobrih zgodb

V Knjižnici Velenje spodbujamo družinsko branje, saj se zavedamo, kako pomemben je zgodnji stik otroka s knjigo. Za vse družine, ki želijo s svojimi otroki kakovostno, igrivo in poučno preživljati prosti čas, smo pripravili majhne nahrbtnike, ki smo jih nostalgичno poimenovali malhe. Vanje smo skrili zanimive knjige, za katere verjamemo, da jih bodo starši, stari starši, starejši bratje in sestre z veseljem prebirali mlajšim članom družine, skupaj ustvarjali, se o prebranem pogovarjali in predvsem skupaj preživljali prosti čas.

Rastem s knjigo

Rastem s knjigo je nacionalni projekt spodbujanja bralne kulture. Z njim skušamo osnovnošolce in srednješolce motivirati za branje mladinskega leposlovja slovenskih avtorjev ter jih spodbuditi k obiskovanju splošnih knjižnic.

Filmska značka

Filmska značka za mladino ponuja seznam kakovostnih igranih, animiranih in dokumentarnih filmov na DVD-jih, ki si jih mladi izposodijo in ogledajo doma.

Cool knjiga

V prihodnjem letu nadaljujemo z bralnim krožkom, ki smo ga že letos poimenovali Cool knjiga = slovenska knjiga, v katerem beremo slovenske avtorje in ob tem razmišljamo o štirih aktualnih temah: o digitalizaciji, migracijah, odraščanju in različnosti.

Filmoljubci

Vsak gledalec na svoj način razume, občuti in doživlja film. Film nas v prvi vrsti sprosti in zabava, toda hkrati nas ne pusti ravnodušne. To pa je tudi nekaj več, ko film spodbudi naše razmišljanje. Za ljubitelje kakovostnih filmov izvajamo v knjižnici redna mesečna srečanja.

Noč knjige za najstnike

Tudi v letu 2024 bomo ponovno organizirali Noč knjige za najstnike, ki je bila v preteklosti odlično sprejeta. S projektom želimo v knjižnico povabiti ciljno skupino, ki sicer statistično v knjižnico najmanj zahaja.

Posebna zbirka Lažje berem

V letu 2022 je knjižnica na novo oblikovala zbirko Lažje berem, v okviru katere je postavljenih šest skupin: zvočne knjige, znakovni jezik, brajlica, disleksija, večji tisk in lahko branje. V prihodnje želimo zbirko nadgrajevati in nenehno stopati v korak s tistimi, ki za branje potrebujejo kakršnekoli prilagoditve, bodisi začasne ali trajne. V načrtu je priprava vodnika po knjižnici v lahkem branju.

Bralna značka za odrasle

Projekt, ki smo ga poimenovali Odprimo knjige, traja vsako leto od mednarodnega dneva pismenosti, 8. septembra, do mednarodnega dneva knjig in avtorskih pravic, 23. aprila.

Moč branja

Namen bralnega krožka je, poleg spoznavanja sveta literature, vključevanje ljudi v javno življenje, še posebej tistih, ki se težje vključujejo in širijo svojo socialno mrežo.

Spletni bralni klub Sončni žarek

Z bralnim klubom želimo nadgraditi sodelovanje s pogovori o izbranih knjigah. Stkati skušamo vez tudi s tistimi bralci, ki iz kakršnega koli razloga ne morejo/ne želijo priti do knjižnice.

Bralne urice in Bralne čajanke

Knjižnica izvaja Bralne urice v Domu starejših občanov Velenje, Bralne čajanke pa v Centru starejših Zimzelen Topolšica. Namenjene so stanovalcem doma, ki težko berejo in jim je knjiga iz zdravstvenih razlogov težje dostopna. Skupno branje in pogovor pa pogloblja tudi medsebojne odnose, nas ohranja duševno sveže in omogoča kakovostnejše preživljanje prostega časa.

Beri z nami na velenjski plaži

Namen srečanja, ki ga knjižnica pripravi v poletnih mesecih, je približati knjižnico in branje izven prostorov same knjižnične stavbe. Srečanja so sicer različna: običajno so gosti domači pisatelji ali pesniki, ki predstavijo svoje delo, lahko določimo temo in obiskovalci prebirajo iz svojih knjig. Sproščeno srečanje pa običajno zaključimo z glasbenim vložkom.

Knjižnične razstave

V knjižnici načrtujemo pripravo številnih tematskih razstav. Tudi v prihodnje bomo ponudili ostalim knjižnicam možnost, da si plakate razstav izposodijo in jih razstavijo na

svojih razstaviščih. Naša zbirka razstavnih plakatov zajema slovenske pisatelje in pesnike, znane zgodovinske osebnosti, znamenite like iz knjig, obeležujemo različne obletnice ter pripravljamo ostale priložnostne razstave. Poleg razstav na šestih razstaviščih bomo pripravili tudi t. i. izposojne razstave (Vrečke poletnega branja, Čas za knjigo, Zlate hruške).

Športajmo in berimo

V sodelovanju z Mariborsko knjižnico bomo tudi v prihodnje organizirali projekt #športajmoinberimo. Gre za nacionalni medresorski program za spodbujanje branja med mladimi športniki in športnicami.

Pravljični večer za odrasle

V sodelovanju z Mariborsko knjižnico in partnerskimi knjižnicami po Sloveniji, vsako leto pripravimo Pravljični večer za odrasle, kjer so predstavljene predvsem slovenske in tuje ljudske pravljice, zgodbe, basni in pripovedke.

Bralni vlak

V sodelovanju z založbo Sodobnost pripravljamo projekt spodbujanja družinskega branja Bralni vlak. Gre za zabavno družinsko tekmovanje, pri čemer se vsak par tekmovalcev (otrok in odrasel) spletno prijavi in sestavljata bralne vagone. Vsak prebere svojo knjigo (ali pa jo otroku preberejo odrasli) in tako z vagoni sestavi bralni vlak. S kopico zabavnih knjižnih vsebin Bralni vlak spodbuja branje, pogovor in ustvarjalnost. Bralni vlak bogato nagraduje z novimi obzorji, prinaša pa tudi lepe nagrade.

Zelena pismenost za zeleno knjižnico

V sklopu projekta bodo organizirana predavanja za odrasle in otroke, pripravili bomo razstave ter predstavitev knjig z zeleno tematiko. Prav tako bomo obiskali različne zelene sejme, spodbujali medgeneracijsko sodelovanje na tem področju, obeležitev pomembnih datumov po ekološkem koledarju: dan Zemlje, svetovni dan čebel, ...

Portal Dobre knjige

Spletni portal o dobrih knjigah pripravljajo knjižničarji slovenskih splošnih knjižnic. Poleg različnih žanrov in zbirk knjig ter člankov in prispevkov o branju, si lahko uporabniki spletnega portala ogledajo tudi podatke o aktualnih bralnih klubih ter bralnih projektih.

Bralni izziv (Šmartno ob Paki)

V Knjižnici Šmartno ob Paki bo leto 2024 leto bralnih izzivov, ki bodo pripravljene za bralce vseh starosti.

VIII. DOMOZNANSTVO

1. Nabava in obdelava domoznanskega gradiva:

- zbiranje, evidentiranje in katalogizacija izdaj vseh vrst knjižnega in neknjižnega gradiva;
- sistematično spremljanje in nabava starejšega gradiva, ki ni v domoznanski zbirki;
- poizvedovanje za gradivom v antikvarnah, bolšjakih, spletnih ponudbah starejšega gradiva, pri zbirateljih in na zbirateljskih ter trgovskih prireditvah (Colecta, Numifil

ipd.);

- poizvedovanje za starejšim gradivom v zapuščinah posameznikov in prizadevanje za oblikovanje novih rokopisnih, knjižnih ipd. zbirk posamičnih osebnosti iz Šaleške doline;
- zbiranje osebnih spominov starejših Šalečanov na preteklost;
- nadaljevati s sistematičnim kompletiranjem video in filmske zbirke;
- kompletirati glasbeno zbirko z novimi zvočnimi posnetki;
- ob redni in po možnosti sproti bibliografski obdelavi in inventarizaciji aktualnega domoznanskega knjižnega gradiva, nadaljevati tudi bibliografsko obdelavo vseh vrst neknjižnega gradiva;
- kreiranje bibliografij vidnejših Šalečanov;
- izvajanje bibliopedagoških ur z domoznansko vsebino za šolarje, dijake, osebe s posebnimi potrebami in ostale, z namenom ozaveščanja o delu na domoznanskem oddelku, prikazom varstva gradiva in informiranju o pomenu varstva (pisne) kulturne dediščine.

2. Digitalne zbirke:

- sprotna digitalizacija aktualnega domoznanskega gradiva, ki bo izšlo v tekočem letu;
- nadaljevanje digitalizacije starejših in redkih domoznanskih tiskov in razglednic, video in filmskega gradiva ter preostalega domoznanskega gradiva;
- nadaljevanje digitalizacije domoznanskega gradiva zbirateljev iz Šaleške doline (Zvone Čebul, Janez Osetič, Frenk Špiler itd.);
- prispevanje vsebin za portal Kamra.si, kjer je objavljena digitalizirana kulturna dediščina slovenskih pokrajin;
- Digitalna knjižnica Slovenije (dlib.si): načrtujemo digitalizacijo internega glasila Gorenje Informator,
- Digidom (digitalna domoznanska zbirka): nadaljevanje vnašanja digitalnih objektov in opremljanje gradiva z metapodatki, vnos novega digitaliziranega domoznanskega gradiva na spletno stran naše knjižnice ter postavitve Digidoma na splet.

3. Domoznanske razstave in prireditve:

- predstavitev avtorskih literarnih, publicističnih in preostalih del Šalečanov;
- "Šaleški razgledi v živo": cikel domoznanskih predavanj avtorjev člankov v Šaleških razgledih,
- načrtujemo pet manjših razstav na Domoznanskem razstavišču in dve večji razstavi na osrednjem razstavišču Mestne knjižnice Velenje.

4. Publicistična dejavnost

- priprava in izid nove, 21. številke Šaleških razgledov;
- zaključek redakcije in izdaja zbornika o lokalni zgodovini glasbe z naslovom Zgodbe Velenja, 2. del (ljudska, narodnozabavna, klasična glasba, folklor, pevski zbori ipd.);
- nadaljevanje pisanja novih gesel za Šaleški biografski leksikon.

5. Študijska zbirka (interna oznaka za postavitev gradiva je Čo)

Nadaljevati z nabavo in obdelavo gradiva. Analizirati zastopanost posameznih področij in disciplin, ugotoviti morebitno odsotnost temeljnih del in glede na to nabaviti gradivo.

6. Zbirka starejših tiskovin (interna oznaka za postavitev gradiva je bib)

Nadaljevati z nabavo predvsem redkih in starejših tiskovin domoznanske narave.

IX. INVESTICIJE, OPREMA, VZDRŽEVANJE

Osnovna naloga v letu 2024 bo vzdrževanje primerno urejenih prostorov, v katerih delujejo vse tri organizacijske enote.

Najpomembnejši investicijski zalogaj v letu 2024 bo dokončanje slikopleskarskih del in pričetek menjave dotrajanih podov v matični enoti, nakup stolov v Mestni knjižnici Šoštanj in zamenjava svetil v knjižnici Šmartno ob Paki.

Manjša investicijska in vzdrževalna dela v matični knjižnici:

- IKT opremo bomo obnavljali glede na potrebe in s pomočjo sredstev MzK;
- začeli bomo celovit projekt ureditve skladišča.

X. SODELOVANJE Z LOKALNIMI SKUPNOSTMI IN PARTNERSKIMI ORGANIZACIJAMI

- Preko Društva bibliotekarjev Celje bomo aktivno vključeni v delo Zveze bibliotekarskih društev Slovenije.
- Sodelovanje s Festivalom Velenje, predvsem pri snovanju in organizaciji Pikinega festivala ter vključevanje dejavnosti v času festivala.
- Zaradi interesa partnerjev bomo z dosedanjimi partnerskimi knjižnicami tudi v šolskem letu 2023/2024 izvedli Pikino bralno značko. Zaključna prireditev bo na Pikinem festivalu v septembru.
- Prav tako s partnerskimi knjižnicami bomo izvajali pravljичne dogodke za odrasle.
- Sodelovanje z javnimi zavodi in ustanovami na področju kulture v vseh treh občinah.
- Sodelovanje s civilno družbenimi organizacijami (društva, angažirane skupine državljanov).
- Sodelovanje v projektih vsake od treh občin, ki se posredno ali neposredno dotikajo knjige.

XI. POSEBNI PROJEKTI

Zelena knjižnica na prostem – projekt v okviru Green leaf

Na razpis EU bomo prijaviili projekt, s katerim bomo vnesli v velenjski park dodatno, knjižno vsebino. Realizacija je odvisna od uspešnosti na razpisu in dosežene vrednosti sofinanciranja.

Posebna zbirka Lažje berem

Nadgradnja posebne zbirke Lažje berem, ki jo je knjižnica oblikovala v letu 2022. V sklopu zbirke je postavljenih šest skupin: zvočne knjige, znakovni jezik, brajica, disleksija, večji tisk in lahko branje. V prihodnje želimo zbirko nadgrajevati in nenehno stopati v korak s tistimi,

ki za branje potrebujejo kakršnekoli prilagoditve, bodisi začasne ali trajne. V načrtu je priprava vodnika po knjižnici v lahkem branju.

Bralna značka v lahkem branju

Za vse, ki pri branju potrebujejo prilagoditve, smo zasnovali poseben seznam knjig v lahko berljivi obliki. Gre za prilagojen način pisanja knjig, kjer se upoštevajo pravila lahkega branja (večji tisk, razmik med vrsticami, vsebinska prilagodljivost ...). Bralno značko v lahkem branju bomo izvajali med novembrom in majem, ko bo, ob mednarodnem dnevu lahkega branja (28. maja), podelitev priznanj vsem sodelujočim.

Demenci prijazna točka

Knjižnica Velenje bo v letu 2024 postala (tudi) Demenci prijazna točka (DPT). Namenjena je osebam z demenco, njihovim svojcem ter vsem drugim v lokalni skupnosti, ki zaradi narave dela prihajajo v stik tudi z osebami z demenco. Na demenci prijazni točki lahko poiščejo informacije ter se seznanijo z načini in postopki komuniciranja ter usmerjanja oseb z demenco, ki se izgubijo ter ne najdejo poti domov.

Zasnova projekta razvoja robota za pomoč uporabnikom v knjižnici

Projekt razvoja robota je del razvojne naravnosti knjižnice. Roboti lahko avtomatizirajo rutinska opravila, kot so pospravljanje gradiva, kar omogoča knjižničarjem, da se osredotočijo na bolj kompleksne naloge. Poleg tega lahko roboti nudijo podporo uporabnikom, kot so informacije o lokaciji knjig in odgovarjanje na pogosta vprašanja. Projekt bomo zasnovali v sodelovanju z MIC-om.

Semenka – knjižnica semen

Knjižnica semen temelji na brezplačni izmenjavi semen in tako ohranja avtohtone sorte ter biotsko pestrost kulturnih rastlin. Lokalno skupnost želimo spodbuditi k izposoji in izmenjavi domačih semen in s tem širiti glas o pomenu pridelave domačega sadja, zelenjave in okrasnih rastlin.

Izobraževanje odraslih Prva berila

Na razpis EU (Erasmus) bomo prijavi projekt, ki bo k sodelovanju privabil različne partnerje iz različnih držav EU, ki so člani RP-SIG (Reading Primer Special Interesting Group) na področju izobraževanja odraslih.

XII. FINANČNI NAČRT

V finančnem načrtu predvidevamo uravnoteženo poslovanje prihodkov in odhodkov z upoštevanjem vseh predvidenih kadrovsko-organizacijskih ukrepov in predvidenega investicijskega vzdrževanja knjižničnih prostorov v vseh treh organizacijskih enotah. Ker so letni proračuni občin za leto 2024 še v fazi priprave, oz. sprememb, se bo med letom finančni načrt Knjižnice še spreminjal.

Finančni načrt je priloga in sestavni del tega programa.

XIII. POVZETEK

Splošne knjižnice so prav gotovo najbolj demokratične ustanove, ki sprejmejo in sprejemajo prav vse obiskovalce. Raznovrstno znanje znotraj knjižnic še vedno velja za verodostojno in zaupanja vredno, saj lahko knjižnice predstavljajo kompas, ki kaže pravo pot med poplavo informacij, dostopnih na spletu.

Za leto 2024 za Knjižnico ostajajo v veljavi izhodišča iz preteklih let, še bolj pa bomo - v skladu z novim Strateškim načrtom Knjižnice Velenje 2023-2027 - postopoma prilagajali naše delovanje potrebam uporabnikov in družbenega okolja. V vseh treh enotah bomo zagotavljali kakovostno in stabilno knjižnično mrežo, ki bo zagotavljala neoviran dostop do knjižnične javne službe ter omogočala vsem ciljnim skupinam prebivalstva enakopraven vstop v knjižnični prostor, dostopanje do knjižničnega gradiva, knjižničnih storitev in informacij.

S skrbno načrtovano nabavno politiko bomo oblikovali aktualno in pestro knjižnično zbirko ustreznega obsega, ki bo s kakovostno obdelavo gradiva spodbujala tudi učinkovito uporabo zbirke.

Ostajamo pomemben segment v procesih vseživljenjskega učenja za vse skupine prebivalstva s posebno pozornostjo oblikovanja posebnih storitev, ki bodo dosegljive ranljivim skupinam.

Delovali bomo kot proaktivna knjižnica, ki svoje cilje zastavi glede na prioritete in potrebe lokalne skupnosti ter lastnih razpoložljivih zmožnosti.

V Knjižnici si bomo prizadevali, da se bodo sicer klasične knjižničarske funkcije še obdržale, vse bolj pa se bodo prepletale z ostalimi družbenimi funkcijami in Knjižnica bo tako postajala še bolj (in vse bolj) središče informacij in mesto srečevanj različnih družbenih skupin.

Leta 2024 bo minilo devetdeset let, odkar je učitelj Fran Mlinšek ustanovil prvo deklarirano javno knjižnico v Velenju. Od takrat deluje neprekinjeno organizirano javno knjižničarstvo v Velenju. Tako bo tudi v letu 2024.

Knjižnica v letu 2024 ostaja kulturna, socialna, izobraževalna in informacijska ustanova z jasno vizijo pridobivanja pomembnejše vloge v javnem življenju Doline in njenih prebivalcev.

Program dela Knjižnice Velenje za leto 2024 je dne, 30. 12. 2023 sprejel direktor javnega zavoda Knjižnica Velenje Drago Martinšek.

Drago Martinšek

